

JAARVERSLAG

2002

DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE

UNIVERSITEIT LEIDEN

Samenstelling Dierexperimentencommissie Universiteit Leiden op 31-12-2002

Naam/aanstelling	Vakgebied	Deskundig op het gebied van	Betrokken bij dierproeven
		Dierproeven	ja
		Ethische toetsing	nee
		Proefdieren en hun verzorging	ja
		Ethische toetsing	nee
		Alternatieven voor dierproeven	nee
		Proefdieren en hun bescherming	ja
		Alternatieven voor dierproeven	ja
		Dierproeven	ja
		Dierproeven	ja

Samenstelling Kleine Commissie

- voorzitter
- proefdierdeskundige (adviseur)
- 2 leden

Vergaderingen van de Kleine Commissie in 2002

Er werd 2 keer een advies uitgebracht.

Vergaderingen van de DEC in 2002

Iedere 1° dinsdag van de maand m.u.v. de maand augustus (totaal 11x per jaar).

Opmerking vooraf

Er werden 43 aanvragen voor dierproeven behandeld. Twee aanvragen werden afgewezen. Twee aanvragen werden vanwege kleine onduidelijkheden aangehouden en na navraag afgehandeld door de Kleine Commissie. Zeven aanvragen werden in eerste instantie vanwege onduidelijkheden in opzet of motivatie aangehouden. Onderzoekers werd gevraagd een schriftelijke dan wel mondelinge toelichting op hun aanvraag te geven, waarna alsnog een positief advies kon worden gegeven.

Voor alle aanvragen wordt een tijdslimiet gehanteerd van maximaal 2 jaar, maar voor aio-projecten een periode van 4 jaar.

Behandelde dierproefaanvragen

Titel: Ontwikkeling en evolutie van voedselopnamesystemen bij vink- en musachtigen (Fringillidae en Passeridae).
Doel: Het onderzoeken van de verschillen in maximale kaakspierkracht, schedelmorfologie of een combinatie van beiden.
Looptijd: 22 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde:

- De te gebruiken vogelsoorten mogen niet voorkomen op een lijst van bedreigde diersoorten.
- De vogels mogen pas worden aangeschaft als de ontheffing van artikel 11 van de Wet op de Dierproeven binnen is.

Titel: Transport van neurosteroiden en andere psychoactieve geneesmiddelen van de neusholte naar de hersenen en cerebrospinaal vloeistof in het konijn.
Doel: Het bestuderen van het transport van stoffen vanuit de neusholte naar de hersenen.
Looptijd: 22 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Het effect van stress in de volwassen rat op de gevoeligheid voor cocaïne.
Doel: Onderzoeken in welke mate herhaalde blootstelling aan een stressor tijdens de volwassen leeftijd de gevoeligheid voor psychostimulantia vergroot.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Het effect van stress in de volwassen muis op de gevoeligheid voor cocaïne.
Doel: Onderzoeken in welke mate herhaalde blootstelling aan een stressor tijdens de volwassen leeftijd de gevoeligheid voor psychostimulantia vergroot.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Bestudering van de in vivo farmacokinetiek en farmacodynamiek van μ -opioid receptoragonisten met behulp van EEG activiteitsmetingen in ratten.
Doel: Het bestuderen van de relatie tussen het concentratieverloop (farmacokinetiek, PK) van de μ -opioid receptoragonisten morfine, nalbuphine en butorphanol en hun effect (farmacodynamiek, PD) op de centrale μ -receptor, gemeten met behulp van het elektro-encephalogram (EEG).
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Effectiviteitstesten van Bovine Serum Albumine voor gebruik in adipocyten experimenten bij vissen.
Doel: Het testen van batches bovine serum albumine op hun effectiviteit.
Looptijd: 3 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Hormonale stress, embryogenese en postnatale ontwikkeling.
Doel: Het bestuderen van de beïnvloeding van het gebruik van gonadotrofines bij superovulatieprocedures op de embryonale en postnatale ontwikkeling van het nageslacht.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Effects of opponent behaviour on territorial behaviour of male rats under different conditions of the hypothalamus-pituitary-adrenal axis (HPA-Axis).
Doel: De invloed van diverse omstandigheden op de mate van agressie te onderzoeken.
Looptijd: 12 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Aanpassingen van kop- en nekstructuren binnen de groep van ganzen en zwanen aan grazen.
Doel: Aan de hand van onderzoek van het graasmechanisme trachten te achterhalen hoe de adaptieve radiatie binnen de 'gans-zwaan-groep' is verlopen.
Looptijd: 48 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde

- De te gebruiken vogelsoorten mogen niet voorkomen op een lijst van bedreigde diersoorten.
- De ganzen en zwanen mogen pas worden aangeschaft als de ontheffing van artikel 11 van de Wet op de Dierproeven binnen is.

Titel: The role of noradrenaline in water- and air-breathing fish species.
Doel: Het bestuderen van de rol van noradrenaline bij de evolutie van waterademhaling naar luchtademhaling.
Looptijd: 10 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Onderzoek naar het landschapsgebruik en de jachthabitatkeuze van meervleermuizen (*Myotis dasycneme*, (Boie, 1825)) in Zuid-Holland d.m.v. telemetrie.
Doel: Het verkrijgen van inzicht in het landschapsgebruik en de jachthabitatkeuze door meervleermuizen in Zuid-Holland.
Looptijd: 18 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Intra and interspecific variation of haplochromine cichlids of Lake Victoria.
Doel: Het bestuderen van het ontstaan van vormverschillen van cichliden onder invloed van omgevingsfactoren.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: GST-Pi overexpressie en resistentie tegen anti-kankertherapie.
Doel: Inzicht te verkrijgen in het resistentiemechanisme van GST-Pi-remmers tegen apoptose van borsttumorcellen, opgewekt door antikankermiddelen.
Looptijd: 48 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Calorimetrie van kweekpaling.
Doel: Antwoord te krijgen op de volgende vragen:

- Is het verschil in groeisnelheid gebaseerd op een verschil in genotype, of wordt het mede door de omgeving (dichtheid) bepaald?
- Hebben de snelle groeiers ook een hoge stofwisseling, of groeien ze juist snel omdat hun rustmetabolisme en activiteit laag is?

Looptijd: 42 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Effect of PCB's on maturation parameters and swimming performance of the European eel (*Anguilla anguilla* L.).
Doel: Het bestuderen van het effect van PCB's op de maturatie van paling.
Looptijd: 4 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Functionele anatomie van gierzwaluw (Apodiformes: Apodidae) en zwaluw (Passeriformes: Hirundinidae).
Doel: Functioneel Anatomisch onderzoek van de craniale en cervicale systemen van de gierzwaluw.
Looptijd: 48 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Penetratie van het antiglucocorticoid C-1073 in de hersenen.
Doel: Antwoord te krijgen op de vraag hoeveel van het systemisch toegediende C-1073/RU486 uiteindelijk de glucocorticoidreceptoren in het brein bereikt.
Looptijd: 9 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Perorale toediening van antisense oligonucleotiden en laag moleculair gewicht heparine (LMWH) met behulp van bioadhesieve polymeren: Absorptie Studies in de Rat.
Doel: Het testen van de resorptie van een perorale vorm van toediening van antisense oligonucleotiden en laag moleculair gewicht heparine polymeren met bioadhesieve polymeren.
Looptijd: 9 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Regulatie van het metabolisme bij lucht- en waterademhalende vissoorten.**
Doel: Onderzoeken welke rol noradrenaline speelt bij de verandering van waterademhaling naar luchtademhaling bij lucht- en waterademhalende vissoorten.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Fotoreactiviteit van farmaca (muis).**
Doel: Verkrijgen van inzicht in de werking van stoffen die bescherming bieden tegen niet ioniserende straling.
Looptijd: 22 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder wegens het ontbreken van voldoende informatie, *geen toestemming* te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Fotoreactiviteit van farmaca (rat).**
Doel: Met het verkregen inzicht in de werking van stoffen die beschermende werking bieden tegen niet ioniserende straling wil men de molecuulstructuur veranderen zodanig dat de gewenste werking behouden blijft en de fototoxische activiteit verdwijnt.
Looptijd: 22 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder wegens het ontbreken van voldoende informatie, *geen toestemming* te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Pilot voor de bepaling van de benodigde concentratie antilichamen om de neurale mechanismen voor de perceptie van vocalisaties bij lachduifvrouwtjes te kunnen onderzoeken.**
Doel: Het bepalen van de concentratie antilichamen die nodig zijn om activatie in de hersenen t.g.v. het horen van herkenbare zang in de lachduif te kunnen registreren.
Looptijd: 2 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Het bestuderen van de antinociceptieve werking van effecten op de ademhaling van buprenorphine en fentanyl in ratten.**
Doel: Het bestuderen van de relatie tussen het concentratieverloop (farmacokinetiek, PK) van buprenorphine en fentanyl en hun analgetische en ademdeprimerende effecten (farmacodynamiek, PD) in ratten.
Looptijd: 26 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde: In het werkprotocol dient ook de implantatie van de transponder vermeld te staan.

Titel: **Neurale mechanismen voor de perceptie van vocalisaties bij lachduifvrouwtjes.**
Doel: Het lokaliseren van het neurale substraat voor het herkennen van vocalisaties bij de lachduif.
Looptijd: 9 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Biomechanics and Evolution of Avian Neck Design.
Doel: Het met elkaar vergelijken van de nekbewegingen van kippen en eenden.
Looptijd: 6 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde: De eenden mogen pas worden aangeschaft als de ontheffing van artikel 11 van de Wet op de Dierproeven binnen is.

Titel: De relatie tussen corticosteroiden, apoptose en neurogenese in de gyrus dentatus en de CA3 in de hippocampus.
Doel: Inzicht te krijgen in de regulering van de expressie van splice-varianten van het doublecortin-like kinase (DCLK)gen door de uit de bijnier afkomstige corticosteroiden.
Looptijd: 3 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Bepaling van de in vivo bezetting van de serotonine transporter door fluvoxamine in de frontale cortex van de rat.
Doel: Inzicht te krijgen in de in vivo bezetting van de serotoninetransporter door fluvoxamine in de frontale cortex van de rat.
Looptijd: 8 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Onderzoek naar de invloed van plasma-eiwitbinding van de beta-adrenoceptor antagonisten op de harteffecten van deze groep geneesmiddelen. (Toetsing van de 'hypothese van het vrije geneesmiddel'.)
Doel: Het testen van de hypothese dat alleen de ongebonden fractie van beta-adrenoceptor antagonisten (beta-blockers) in het bloed (plasma) bepalend is voor het effect van deze geneesmiddelen op het hart.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: De rol van het verloop van chronische inflammatoire pijn op de werkzaamheid van NSAID's.
Doel: Het volgen van het verloop van veranderingen in de pijndrempel in een model van lokale ontsteking (FCA) en de daarbij betrokken mechanismen te bestuderen.
Looptijd: 12 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Implementing a novel technique towards telemetric recording of the activity of groups of neurons in the brain of fighting rats.
Doel: Het aanpassen van een bij zebrevinken gebruikte telemetrietechniek om de activiteit van groepen neuronen bij ratten te kunnen registreren.
Looptijd: 12 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Dynamics of Glucocorticoid Feedback to the Brain and the Resident's Perception of a Non-obtrusive Intruder, in the Resident Intruder Social Conflict Test.

Doel: Het vaststellen van de rol van glucocorticoiden bij sociale conflicten.

Looptijd: 12 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Bestudering van de in vivo PK=PD relatie van buprenorphine en fentanyl en interactie met naloxon in het EEG-model.

Doel: Het onderzoeken van de relatie tussen het concentratieverloop (farmacokinetiek, PK) van buprenorphine en fentanyl en hun effect (farmacodynamiek, PD) op de centrale μ -receptor met behulp van het elektro-encephalogram (EEG).

Looptijd: 42 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Histotechnische bewerking van beenderen van de rat tot microscopische preparaten met behulp van kunstharsen (plastic).

Doel: Het doel van dit experiment is het aanleren van histotechnische handelingen door HLO'ers in de afstudeerrichting dierexperimenteel en cytohistologie.

Looptijd: 48 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: In vivo strain metingen aan de intrinsieke syrinxspieren van de lachduif (*Streptopelia risoria*).

Doel:

- Direct bewijs aanleveren van de kwantitatieve verkorting van een tweetal antagonistische syrinxspieren in de lachduif;
- Verkrijgen van in vivo rekgegevens om de krachtopwekking van deze spieren in vitro nauwkeurig te kunnen simuleren;
- Het meten van druk en flow in de respiratietractus.

Looptijd: 20 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Practicum dierfysiologie 2002

Doel: Biologiestudenten ervaring op te laten doen met het experimenteren met vissen, en biologische processen te verduidelijken.

Looptijd: 4 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Ondersteunende additionele zwemexperimenten bij een 6000 km zwemexperiment van paling. Onderzoek naar mogelijke wandeffecten door middel van video-opnames naar zwemuitslag en zuurstofverbruik van forel en paling.

Doel: Het mogelijke gebruik van wandeffecten door de zwemmende paling in zwemtunnels te meten en de hypothese te onderzoeken dat de manier van zwemmen van palingen tweemaal zo efficiënt is als die van andere vissen zoals forellen.

Looptijd: 4 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Corticosteroid-gevoeligheid in SRC-1 knock-out muizen.
Doel: Het karakteriseren van de gevoeligheid van de hersenen en de hypothalamus/hypofysebijnieras van hetero- en homozygote SRC-1 knock-out muizen voor corticosteron.
Looptijd: 26 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Focal adhesion kinase in acture renal failure.
Doel: Het onderzoeken van de rol van focal adhesion kinase (FAK) bij het ontstaan van nierfalen en het daaropvolgende herstel.
Looptijd: 48 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde: Bij een gewichtsafname van 15% of meer dienen de dieren geëuthanaseerd te worden.

Titel: Involvement of the Corticotropine Releasing Hormone Receptor (CRH-R) in Resident Intruder Social Conflict in Rats (RISC): Effects of the non-peptide CRH antagonist Antalarmin.
Doel: Vaststellen of het farmacon Antalarmin, de ongeremde, felle vormen van agressie onderdrukt, en de overmatige activatie van de Centrale Amygdala (CeA) die geconstateerd is in bijnierloze nieren die een RISC-test hebben ondergaan, blokkeert.
Looptijd: 14 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Involvement of the Corticotropine Releasing Hormone Receptor (CRH-R) in Hypothalamic Attack: Effects of the non-peptide CRH antagonist Antalarmin.
Doel: Onderzoeken of:

- het farmacon Antalarmin, de ongeremde, felle vormen van agressie onderdrukt;
- de overmatige activatie van de Centrale Amygdala (CeA) die geconstateerd is in bijnierloze dieren die een HARM-test hebben ondergaan, wordt geblokkeerd;
- de snelle, hoge corticosterone respons, die optreedt na stimulatie van de HAA, wordt onderdrukt en of er een relatie bestaat tussen de grootte van deze respons en de onderdrukking van de angst-componenten in het agressieve gedrag.

Looptijd: 14 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Mechanismen van farmacoresistentie bij epilepsie: de invloed van het ontstaan van epilepsie op de effectiviteit van anti-epileptica die GABAerge inhibitie versterken.
Doel: Het bestuderen van het effect van kinaat-geïnduceerde epilepsie bij de rat op de GABAerge inhibitie.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Verbeteren van immunocytochemische kleuring.
Doel: Het optimaliseren van immunocytochemische kleuring op neuronale substraat voor de perceptie van vocalisaties in duivenhersenen.
Looptijd: 12 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde: Indien mogelijk dienen hiervoor overtollige dieren afkomstig uit andere studies betrokken te worden.

Titel: Involvement the Neurosteroid Allopregnanolon in Resident Intruder Social Conflicts in Rats (RISC).
Doel: Vaststellen of de snelle effecten van corticosteron op agressief gedrag en op activatie van de Centrale Amygdala (CeA), tot stand komen via allopregnanolon.
Looptijd: 12 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.